

ז"ל אשר תעשה אותה

1

אלה תולדת נח נח איש צדיק תמים היה בדרתיו אתי האלהים
התהלך נח: ויולד נח שלשה בנים אתים אתם ואתיפת:
ותשחת הארץ לפני האלהים ותמלא הארץ חמס: וירא אלהים
אתי הארץ והנה נשחתה כיהשחית כלבשר אתי דרכו על
הארץ:

כנסת נח

2

ואלה תולדת יצחק בן יצחק בן יצחק בן יצחק בן יצחק: ויהי
יצחק בן ארבעים שנה בקחתו את רבקה בת בתואל הארמי מפדן
ארם אחות לבן הארמי לו לאשה:

כנסת תולדות

3

ויזכר אלהים אתינו ואת כלי החיה ואתי כלי הבהמה אשר אתו א
בתבה ויעבר אלהים רוח עלי הארץ וישכו המים: ויסכרו מעינת
תהום וארבת השמים ויכלא הגשם מן השמים: וישבו המים מעל
הארץ הלוך ושוב ויחסרו המים מקצה חמשים ומאת יום: ותנח
התבה בתדש השביעי בשבעה עשר יום לחדש על הרי אררט:

כנסת נח

4

רני עקרה לא ילדו וצלה וצלה לא * כ נד
חלה כירבים בני שוממה מבני בעולה אמר חזקיהו: הוי חבבי מקום
אהלך ויריעות משכנותיך וטו אלי תחשכי הארץ מי תדריך וימדתיך
חוקי: כיימין ושמאול תפרצי ורעך גוים יירש וערים נשמות
ד ישיבו: אלי תיראי כילא תבושי ואליתכלמי כי לא תחפירי כי
בשת עלומיך תשכחי וחרפת אלמנותיך לא תזכרי: עוד: כי בעליך
עשיך יהנה צבאות שמו וגאלך קדוש ישראל אלהי כלי הארץ
י קרא: כייכאשה עזובה ועצובת רוח קראך יהנה ואשת נעורים כי
תמאס אמר אלהיך: ברגע קטן עזבתך וברחמים גדלים אקבצך:
ח בשצף קצף הסתרתני פני רגע ממך ובחסד עולם רחמתך אמר
ט גאלך יהנה: כיימי נח זאת לי אשר נשבעתי מעבר
מיינח עוד עלי הארץ כן נשבעתי מקצף עליך ומגעריבך: כי
ההרים ימוש והגבעות תמוטנה וחסדי מאתך לא ימוש וברית שלומי
לא תמוט אמר מרחמך יהנה:
יב הנה אנכי מרביץ בפורך אבניך ויסדתיך בספירים: ושמתי כדכד
יג שמשתיך ושעריך לאבני אקדח וכלי גבולך לאבני חפץ: וכלי
יד בניך למודי יהנה ורב שלום בניך: בצדקה תכונני רחמי מעשך
כילא תיראי וממתה כי לא תקרב אליך: הכנסת נח

5

א"ש בן חלפתא
לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא
ה"ה שלום שנאמר * ה' עוז לעמו יתן ה' יברך
את עמו בשלום:

10

(יט) מכל בשר וגו'. ידוע כי החיות רבות מאד, ומזן גדולות מאד
כפילים וכראמים וזולתם, והרמש הרומש על הארץ רב מאד גם
מעוף השמים מינים רבים אין להן מספר. וכמו שאמרו רבותינו²³
מאה ועשרים מיני עופות טמאים יש במזרח וכלם מין איה הם,
ולעופות טהורים אין מספר. והנה יצטרך להביא מכלם שיולידו
כמותם וכאשר תאסוף לכלם מאכל אשר יאכל לשנה תמימה לא
תכיל אותם התיבה הזאת, ולא עשר כיוצא בה, אבל הוא נס
החזיק מועט את המרובה²⁴

הכנסת נח

11

(טו) וזה אשר תעשה אותה. בא לרמוז שה
יפרוש על העולם החדש סוכת שלום כמו
שבאר בתקוני זוהר. שהוא יחוד הוי"ה ואדני
ששם הוי"ה מורה על שמהוה ומחדש, ושם אדני
מורה על השמירה וההשגחה, ועת יסכך הוי"ה
על אדני שמנינו עולה סוכה, יצא מספר שלום,
כיצד כשתכפול יו"ד של הוי"ה עם א של אדני
הוא עשרה וה"א של הוי"ה עם ד' של אדני
הוא עשרים והם שלשים אמה קומתה וא"ו של
הוי"ה עם נו"ן של אדני הם שלש מאות אמה
אורך התיבה. וה"א אחרונה של הוי"ה עם יו"ד
של אדני הם חמשים אמה רחבה, ס"ה מספר
שלום עם הכולל:

הכנסת נח

12

(ה) והשיג לכם דיש את בציר, שיהא הדיש מרובה ואתם עסוקי
בו עד הבציר, ובבציר תעסקו עד שעת הזרע. ואכלתם לחמכו
לשבע, אוכל קמעא והוא מתבון במעיר⁷.

הכנסת נח

13

קנ"ג פסוקים, בצלא"ל סימן,

הכנסת נח

14

שימולום בבית ה' וזה נח וששתלו הקב"ה
בתבה. בחצרות אלהינו ופריהו ויולד נח שלשה בנים,
בשיבה זה נח, רשנים ורעננים יהיו ויולד נח שלשה בנים

הכנסת נח

15

* אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם
שנאמר * וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך אל תקרי בניך אלא בוניך * שלום רב לאוהבי תורתך
ואין למו מכשול * יהי שלום בחולך שלוח בארמנותיך * למען אהי ורעי אדברה נא שלום כך * למען בית
ה' אלהינו אבקשה טוב לך * ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום:

הכנסת נח

זה הספר הנקרא ספר בראשית. נקרא במי הנביאים ספר הישר כראוי
 במ' עבודת טובים (כ"ה ע"א) על שני מקראות במ' יהושע (י' י"ג) הלא
 היא כתובה על ספר הישר. ובס' שמואל ב' (א' י"ח) ויאמר ללמד בני יהודה קשת
 דגה כתובה על ספר הישר. ומפרש ר' יוחנן זה ספר אברהם יצחק ויעקב יהודה קשת
 ישירים שנאמר תמות נפשי מות ישרים. ויש להבין המעם למה קרא בלעם את
 אבותינו בשם ישרים כיתוד ולא צדיקים או חסידים וכדומה. וגם למת טכונה זה
 הכתר כיתוד כנגד ישרים. ובלעם התפלל על עצמו שהיה אחריתו כמו בעלי זה
 חכמו. והענין דנתבאר בשירת האזינו עה"ס הצור חסידים פעלו וגו' צדיק וישר הוא.
 דשבת ישר הוא נאמר להצדיק דין הקב"ה בדרך בית שני שהיה דור עקש ופתלתל.
 ומירשנו שהיו צדיקים וחסידים ועמלי תורה, אך לא היו ישרים בחליבות עולמים. ע"כ
 מפני שנאת חנם שבלבם זא"ן חסדו את מי שראו שנוגד שלא כדעתם ביראת ה' שהוא
 צדוקי ואפיקורס. ובאו עי"ן לידו שיר בדרך הפלגה ולכל הרעות שבעולם עד שחבר
 הבית. וע"ז היה צדוק הרין. שהקב"ה ישר הוא ואינו מובל צדיקים כאלו אלא באופן
 שתולכים בדרך הישר גם בחליבות עולם ולא בעקמיות אע"ג שהיה לשי"ש דוח טרם
 הדין הבריאה והרימות ישוב הארץ. וזה היה שבת האבות שטלבר שהיו צדיקים
 וחסידים ואוהבי ה' באופן היותר אפשר. עוד היו ישרים. היינו שהתנהגו עם אוה"ע
 אפ"י עובדי אלילים מבערים. מ"ס היו עמם כאהבה וחשו לטובתם כאשר היא קיום
 הבריאה. כמו שאנו רואים כמה השתטח א"א להחפול על סודם. אע"ג שהיה שגא
 אותם ואת מלכם חלית שגאה עבור ישעיהו כמבואר במספרו למלך סודם. מ"ס
 חנוץ בקיומם. וברבה מ' וירא (פס"ט) איתא ע"ז שאמר הקב"ה לא"א אהבת צדק ותשגא
 רשע. אהבת להצדיק את ברייתו ותשגא להרשיען ע"כ וכי'.

הקולות הנזכרים
אספר כראשית

טרף כפיה

86

וגו' מהו טרף
 קטיל הסד"א א) טרוף טורף יוסף, א"ל אילן
 שבקתה אילן רב הוזה מתעבד, מהיכן הביאה
 אותו ר' אבא כ"כ אמר משבשושון שבא"י הביאה
 אותו, ר' לוי אמר מהר המשחה הביאה אותו
 דלא טפת ארעא דישראל במכולא,

17

ויהיו בנינו היצאים מן התורה שם וחס ויפת וחס הוא אבי כנען: יח
 שלשה אלה בנינו ומאלה נפצה כלי הארץ: ויחל נח איש האדמה יט כ
 וישע כרם: וישת מן היין וישכר ויתגל בתוך אהלה: וירא חם אבי כנ
 כנען את ערות אביו ויגד לשני אחיו בחוץ: ויקח שם ויפת את כנ
 השמלה וישמו עליהם שניהם וילכו אחרנית ויכסו את ערות
 אביהם ופניהם אחרנית וערות אביהם לא ראו: ויקץ נח מינו כו
 וידע את אשר עשה לו בנו הקטן:

בנות נח

18

דריש עובר גלילאה י"ג ויין [נאמרו בין יוחל נח
 איש האדמה וישע כרם וישת מן היין וישכר ויתגל בתוך אהלו וירא חם
 אביו כנען את ערות אביו ויגד לשני אחיו בחוץ ויקח שם ויפת את השמלה
 וישמו על שכם שניהם וילכו אחרנית ויכסו את ערות אביהם ופניהם
 וגו' וייקץ נח מינו וידע את אשר עשה לו בנו הקטן]

גמ' סוה"ר י"ג

19

דתינא* ר"ט אומר אותו אילן שאכל אדם הראשון ממנו גפן היה
 שאין לך דבר שמביא יללה לאדם אלא יין

19e

20

ויטע אשל, ויסע ישראלי וכל אשר לו
ויבא בארה שבע ר), להיכן הלך ארינ שהלך
לקוץ ארוזים שנטע אברהם וקנו בכאר שבע הסדיא
ויטע אשל בכאר שבע.

מגו"ש י"ג
 נ"א

21

והברך אלהים את יום השביעי ויקדש אתו כי בו שבת מקל-מלאכתו
 אשר ברא אלהים לעשות:
 אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשות יהוה אלהים
 ארץ ושמים:

מגו"ש כראשית

22

ואלה תולדות פֶרֶץ פֶרֶץ הוליד את יצחק: ויחזקו הוליד את יוסף
 ורם הוליד את יעקב: ויעמין דב הוליד את יצחק: ויחזקו הוליד את יוסף
 את שלמה: ושלמון הוליד את יעזר ובעז הוליד את יעקב: ויעבד כ